

فعالیت‌های هسته‌ای

ایران از دیدگاه دست اندرکاران

سید بورجوی

حسن روحانی، ایران بزرگ‌کل الحاقی را...

آشاره: شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در نشستی که در وین برگزار شد قطعنامه جدیدی را در ارتباط با فعالیت‌های هسته‌ای ایران تصویب کرد که با مخالفت و اعتراض مقامات ایرانی همراه بود. در حالی که قبل از نشست شورای حکام، اظهار نظر هایی که از سوی ایرانی‌ها می‌شد مثبت بوده و آنها این امیدواری را به مردم می‌دادند که در این نشست پرونده ایران بسته شده و یا از میزان مخالفت‌ها و اعتراضات کاسته خواهد شد ولی انتشار قطعنامه که باز هم ۲ کشور اروپایی انگلیس، فرانسه و آلمان در تهیه و تدوین آن نقش داشتند این واقعیت را آشکار ساخت که شورا و آژانس نظریات تهران را نپذیرفته و بر خواسته‌های پیشین خود اصرار ورزیده‌اند. که در این رابطه می‌توان به تعلیق تمامی فعالیت‌های مربوط به غنی‌سازی و پردازش دوباره بازرسی‌ها و پادمان‌های کار آمد، تصویب پروتکل الحاقی و تجدید نظر در ساخت راکتور تحقیقاتی آب سنگین اشاره کرد که در قطعنامه اخیر که بدون رای گیری با اجماع به تصویب رسید مورد تاکید قرار گرفته بود.

در این رابطه حسن روحانی دبیر شورای عالی امنیت ملی در مصاحبه‌ای صراحتاً بر ادامه مذاکره تاکید کرده و گفت: قطعنامه اخیر فاقد ارزش حقوقی بوده و در عین حال مشکلی برای ما ایجاد نمی‌کند و ما به همکاری خود با آژانس در حد گسترده‌تر ادامه می‌دهیم.

در همین حال جناب عادل رئیس مجلس نیز اعلام کرد حکم به تعلیق غنی‌سازی اورانیوم با اساسنامه آژانس مطابقت ندارد.

همچنین ۲۰۰ نماینده مجلس در بیانیه‌ای قطعنامه مزبور را رد کردند.

قرار است شورای حکام بار دیگر در ماه نوامبر به بررسی پرونده فعالیت‌های هسته‌ای ایران بپردازد. ولی شواهد امر حکایت از این

واقعیت دارد که این کشمکش بین ایران و آژانس ادامه یافته و نباید در انتظار بسته شدن پرونده مزبور به این زودی‌ها باشیم.

اخیراً طرح پیشنهادی اروپا برای مصالحه هسته‌ای با ایران شامل تعلیق تولید و وارد کردن سانتریفوژ و ترکیبات آن، امور غنی‌سازی و فعالیت‌های مربوط به آن و ساخت یا عملیات هر نوع جداسازی پلوتونیوم و تولید و تقویت مواد برای فرآیند غنی‌سازی و فعالیت‌های آزمایش یا راه‌اندازی تبدیل اورانیوم می‌باشند.

آنچه در زیر می‌آید اظهار نظر‌ها و موضع‌گیری‌های مختلف در ارتباط با فعالیت‌های هسته‌ای ایران در طول سالیان گذشته است که می‌تواند راهگشای صاحب نظران و

افراد محقق و اطلاع از دیدگاه‌ها و نظریات مقامات ایرانی باشد. نگاهی مختصر به اظهارات مسولان طراز اول که طی دو سال ارائه شده نشان می‌دهد، مسولان کشور نظر واحدی در مورد NTP، انضا قرارداد، تقویت یا قطع روابط و ... ندارند یا برخی اطلاعات کاملی در این زمینه ندارند که این مسئله قاعدتاً منافع ملی و باجانش مواجه می‌کند. و شاهد این مسئله باعث شود تا کشورمان ابتدا در هر پیشنهادی مقاومت به خرج دهد و پس از مدتی آنرا بپذیرد.

کمال خرازی: ایران برای اطمینان بخشی و شفافیت در کار متعهد شده که قبل از شروع عملیات ساختمانی نصب سایت‌های مراکز هسته‌ای، مکان آنرا به آژانس بین‌المللی انرژی اطلاع دهد. اودر پاسخ به پرسش‌های خبرنگاران در مورد اینکه چرا ایران مراکز هسته‌ای خود را به آژانس معرفی نکرده گفت: در زمانی که البرادعی رئیس آژانس شد ما ترتیبات الحاقی را امضا کردیم که بر اساس آن باید قبل از شروع ساخت هر سایت نیروگاه اتمی آن را به اطلاع برسانیم. لذا بر اساس تعهدات قبلی، تخلفی نکرده‌ایم. **مهری ۱۸ خرداد ۸۲**

شبکه خبری بی.بی.سی اعلام کرد که در گزارش آژانس آمده است که ایران وجود برخی مراکز را که مواد هسته‌ای در آنها فرآوری می‌شود

نکردند. او مجموع مواد وارد شده از چین را ۱۸۰۰ کیلوگرم دانست. ضمناً گفت: ما سائیتی که بر اساس مقررات باید به آژانس اعلام کنیم، نداریم و اعلام می‌کنیم که هیچ سایت اعلام نشده‌ای در ایران وجود ندارد. وی افزود: در خیر سازی‌های اخیر به وجود سانتریفیوژهای غنی‌سازی در اطراف تهران به عنوان جایگزین کاشان اشاره شده بود که من تکذیب می‌کنم و هیچ سائیتی به غیر از کاشان برای غنی‌سازی وجود ندارد. **مهری ۲۱ خرداد ۸۲**

محمدرضا باهنر دبیر انجمن اسلامی مهندسين: برخی از نمایندگان مجلس متهم هستند که هم‌زمان با جنجال آفرینی علیه ایران در خصوص فناوری هسته‌ای، دست‌های خود را برای نشان دادن علامت دست‌نشانگی به بیگانگان باز قبل بالا بردند و باعث تضعیف موضع مسوولان شدند.

رهبری موضع خود را در خصوص تکنولوژی هسته‌ای بیان کرده‌اند ولی عده‌ای می‌خواهند تصمیمات را به گردن رهبری بیندازند. **وقایع اتفاقیه ۲۳ خرداد و ۸۲**

رمضان زاده با تشریح

جریان تصمیم‌گیری در مورد پروتکل الحاقی گفت: تمام مذاکرات مربوط به پروتکل الحاقی و پذیرش آن با نظر و تأیید مقام معظم رهبری انجام شد. **افتاب یزد**

آقازاده (رئیس سازمان انرژی اتمی

ایران): تأسیسات کلایه در تهران یک مجتمع اتمی نیست. به این دلیل بازرسان سازمان بین‌المللی انرژی اتمی قانوناً حق بازرسی این محل را ندارند. اگر کشورم به سازمان بین‌المللی انرژی اتمی اجازه دهد در خارج از چارچوب مقابله‌نامه بازرسی‌ها عمل کند در این صورت پایانی برای آن متصور نخواهد بود. **ایران اول تیر ۸۲**

محسن ترکاشوند عضو کمیسیون

امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس: خروج از پیمان NPT تشدید کننده نگرانی‌های بین‌المللی است و زمینه را برای ایجاد و یک اجماع بین‌المللی و صدور قطعنامه علیه ایران فراهم می‌کند. **باس تو ۲۹ تیر ۸۲**

حسین شریعتمداری:
هنوز هم منطقی‌ترین و عادلانه‌ترین راه حل، نپذیرفتن پروتکل الحاقی و در نهایت خروج از NPT است

و نوع استفاده از مواد هسته‌ای بعد از فرآوری آنها را بر خلاف تعهداتش اعلام نکرده است. حمید رضا آصفی این اقدامات را رد می‌کند و اعلام می‌دارد: همه نگرانی‌های آژانس پاسخ دارد. **مهری ۱۸ خرداد ۸۲**

غلامرضا شافعی: سفیر ایران در

مسکو، پیوستن ایران به قرارداد الحاقی کنوانسیون منع تکثیر سلاح‌های هسته‌ای را غیر ضروری خواند. **مهری ۱۷ خرداد ۸۲**

آقازاده در ارتباط با سوالات مطرح شده

در دو محور اصلی مواد صادره از چین به ایران و الحاقیه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گفت: ورود این مواد از چین مربوط به ۱۲ سال قبل و بسته شدن قرارداد کارخانه یو.سی.اف با چینی‌هاست. در آن زمان میزان کمی هگزافلوراید اورانیوم اکسید اورانیوم و اورانیوم فلزی برای انجام آزمایش و برخی تحقیقات به ایران صادر شد که در آن زمان نه چینی‌ها و نه ایران ضرورتی برای اعلام این مطلب حس

حسین آفریده رئیس کمیسیون انرژی مجلس: تهدید به خارج شدن از معاهده NPT، تهدید حاکمیت ملی است. **افتاب یزد ۲۴ تیر ۸۲**

رفسنجانی: ایران متکی به اروپا و غرب

نیست این سفر و مذاکرات برای دفع شر است. امیدوارم که کار را به جایی نرسانند که ایران اجباراً از NPT خارج شود و یا پروتکل الحاقی را امضا نکند. البته تعلیق غنی‌سازی را ایران هنوز نشکسته و آنچه تصمیم گرفته شده این است که مونتاژ و قطعه‌سازی دوباره آغاز شود. البته این شروع کار است. **مهری ۸۲/۴/۱**

یوشکافی‌شیر: امضای پروتکل به تنهایی

کافی نیست. ایران باید از فن‌آوری سوخت دورانی هسته‌ای صرف نظر کند. **مردم سالاری ۱۴ تیر ۸۲**

علی اکبر صالحی: آژانس مدعی

سیاسی نیست چرا که آنها دنبال سوالات فنی حقوقی هستند و راجع به کوتاهی‌ها و یا همکاری‌های سازنده اظهار نظر می‌کنند. در همین حال حداد عادل برخورد آژانس انرژی اتمی را سیاسی و غیر حقوقی دانست. **۱۳۸۲/۴/۱۸ ابر**

البرادعی: برنامه هسته‌ای ایران و رای

تصورات این آژانس بوده است. **مهری ۸ شهریور ۸۲**

صالحی درباره پیش‌بینی خود از نتیجه

اجلاس ۱۷ شهریور شورای حکام آژانس گفت: امید بسیار داریم که به لطف خداوند همچون گذشته در میان غوغا و فشار تبلیغاتی عظیمی که راه افتاده با نتیجه قابل قبولی از این بحران عبور کنیم.

ایران ۶ شهریور ۱۳۸۲

خرازی: در مورد مسائل هسته‌ای انتظار

ما این است که کشورهای اروپایی تحت فشار قرار نگیرند و اجازه ندهند اجلاس هشتم سپتامبر شورای حکام سیاسی شود. **۹ شهریور ۸۲ مهری**

خاویر سولانا مسوول سیاست خارجی

اتحادیه اروپا: ایران در صورت امضا نکردن پروتکل الحاقی باید منتظر پیامدهای بد این اقدام باشد.

رمضان زادۀ اظهارات سولای نامشخص بود!!!

روزنامه جوان ۱۱ شهریور ۸۲

محمد جواد ظریف سفیر و نماینده دایم

جمهوری اسلامی در سازمان ملل: آمریکا را مقصر آکراه ایران برای ارائه جزئیات برنامه های هسته ای خود معرفی کرد. ۲۲ شهریور ۸۲ ایران

صالحی: قطعنامه شورای حکام نقض

مقررات بین المللی و مخالف روح قرارداد منع گسترش سلاح های هسته ای (NPT) است. برخی کشورهای تندرو در شورای حکام مانند آمریکا، انگلیس، آلمان و فرانسه بدون توجه به همکاری های ایران و تناوم این همکاری ها مقاصد سیاسی خود را دنبال می کنند. ۲۲ شهریور ۸۲ ایران

صالحی: به نظر من آقای البرادعی و

مجموعه کارشناسان آژانس تا آنجایی که توانستند کار غیر جانبدارانه ارائه کردند که قابل تقدیر است. بالاخره ما اعتراف کردیم کوتاهی هایی داشتیم. حالا به کوتاهی های ما نمی توانند جایزه بدهند. ۵ آذر ۱۳۸۲

دبیر کمیته سیاست خارجی شورای عالی

امنیت ملی سید حسین موسویان: البرادعی نسبت به سانتریفیوژ و عدم اعلام آن از سوی ایران ابراز نگرانی کرده است که این ابراز نگرانی از نظر ما مبنای حقوقی ندارد و کاملاً بی اساس است. شرق ۱۲ آسنه ۸۲

شریعتمداری مدیرمسئول کیهان:

اظهارات البرادعی یک بلوف سیاسی است. او لحن تهدید را انتخاب می کند که این تغییر لحن نشانه خریداری شدن او از سوی آمریکا ولابی صهیونیست هاست. ۸ مهر ۸۲ کیهان

دکتر علی اکبر ولایتی مشاور رهبر

در امور بین الملل: این پذیرفتنی نیست که کارشناسان یک سازمان بین المللی که معلوم نیست جاسوس کدام قدرت و کشور استعمارگر هستند به بهانه معاهده بین المللی وارد یک کشور شوند و تمام مناطق آن کشور را بدون هماهنگی و اطلاع قبلی بازرسی کنند. ۲۳ شهریور ۸۲ کیهان

کیهان: منافع ملی ایران هرگز اقتضای

امضای پروتکل های ننگین را ندارد. لازمه مسوولان آن است که سفرای سه کشور پیشنهاد دهنده این قطعنامه یعنی ژاپن، استرالیا و کانادا را اخراج کنند. پذیرش پروتکل های الحاقی جز تن دادن به ذلت مفهومی ندارد و اگر مسوولان محترم این پروتکل ذلت بار را بپذیرند، با دست خود پروژه فروپاشی نظام مقدس جمهوری اسلامی را کلید زده اند.

روزنامه جمهوری اسلامی: کسانی

که تمکین به خواسته اتحادیه اروپا را برای جلب موافقت آنها در برابر آمریکا توصیه کرده اند قطعا دون حد شعور سیاسی، سخن گفته اند.

آیت الله جنتی: با ضرب الاجل برای

امضای پروتکل می خواهند به ملت ایران ذلت تحمیل کنند و من به عنوان یک امام جمعه عرض می کنم، چه اشکالی دارد که از این پیمان خارج شویم.

حسن روحانی: ایران پروتکل الحاقی

را تا ۲۹ آبان امضا می کند.

روزنامه جمهوری اسلامی: ملت

ایران اطمینان دارد که مسوولان زیر بار ننگ الحاقیه که دست کمی از عهدنامه ترکمنچای و گلستان ندارد نخواهد رفت و نفرین نسل های بعدی را نخواهد خرید. ملت ایران تردیدی ندارد که امضای پروتکل یک ننگ ابدی است. آفتاب یزد ۲ آبان ۱۳۸۳

علی اکبر ولایتی وزیر خارجه سابق:

امریکایی ها قطعنامه می دهند، نظرشان هست که تصویب شود - انگلیسی ها لابی اش می کنند. استرالیا پادویی اش را می کند. کانادا به یک شکل دیگری و اینها ابزار و نوکران آمریکا هستند.

۲۳ شهریور ۸۲ شبکه ۲ سیما

آیت الله خامنه ای از بیانیه تهران (پذیرش

پروتکل) به عنوان یک تدبیر یاد کرد که مقصود از آن شکستن توطئه آمریکا و صهیونیست ها علیه جمهوری اسلامی بود. ۱۲ آبان ۸۲ کیهان

شریعتمداری: هنوز هم منطقی ترین

و عادلانه ترین راه حل نپذیرفتن پروتکل الحاقی و در نهایت خروج از NPT است. وزرای خارجه این سه کشور، هویتی جدای از آمریکا ولابی صهیونیست ها ندارند. بنابراین آنچه پذیرفتیم یک اقدام عملی در جهت خواست آنهاست. ۳۰ مهر ۱۳۸۲ کیهان

رفسنجانی: این تصمیم شخص او (حسن

روحانی) نبود. این تصمیمی بود که نظام گرفت و ایشان بر عهده گرفت که اجرا کند. جمهوری اسلامی اول اثر

سایت رویداد: از سوی جناح اقتدارگرا

از ۱۵ وزیر دولت خواسته شده در پاسخ به اظهارات مطرح شده توسط البرادعی اطلاعیه ای منتشر کنند وزیران مربوطه از انجام این کار خودداری کرده اند. خراسان ۱۰ مهر ۱۳۸۲

سولانا: از تصمیم گیری ایران برای

امضای بند الحاقی پیمان NPT ابراز خوشحالی کرد. ۳۰ مهر ۸۲ - کیهان

رفسنجانی: پیش نویس قطعنامه

فرانسه، آلمان و انگلیس و نیز بیانیه گروه هشت در آمریکا نشان دهنده این است که اروپا و آمریکا در یک نقطه و آن هم محروم کردن ایرانی از مواهب فن آوری صلح آمیز هسته ای به توافق رسیده اند و اگر اروپا و آمریکا بخواهند این راه را بزنند حتما پشیمان می شوند. شرق

علی اکبر صالحی: ایران اطلاعات

کاملی به آژانس ارائه کرده وی این را نیز تأیید کرد که احتمال دارد آژانس توضیحات بیشتری درخواست کند. انتخاب ۲ آبان ۸۲

روحانی: اگر پرونده هسته ای ایران به

دلایل سیاسی به نشست دیگری موکول شود تحمل نمی کنیم. خراسان ۲۹ آبان ۸۲

صالحی: خرید قطعاتی از سانتریفیوژ را

در دهه ۱۹۸۰ از بازار آزاد تأیید کرد و گفت این قطعات از طریق واسطه ها خریداری شده و منشأ به خصوص و روشنی ندارد. شرق - آبان ۸۲

صالحی: پروسه خرید تاسیسات هسته‌ای

به ۱۶-۱۵ سال پیش برمی‌گردد. شرق ۸ اپن ۸۲

علی فلاحیان نماینده خوزستان در

خبرگان: ما تصور نمی‌کنیم اروپایی‌ها با توجه به اینکه ایران در زمینه دانش هسته‌ای اطلاعات زیادی به دست آورده، با ما همکاری نکنند. ۲۰ بهمن ۸۲ سیاست روز

حمید رضا ترقی: (جمعیت موله)

چنانچه اروپایی‌ها به تعهداتشان عمل نکرده و پرونده را مختومه اعلام نکنند هم مردم و هم نظام در خروج از آژانس و عدم تصویب پروتکل مصمم خواهند بود. سیاست روز ۲۰ بهمن ۸۲

عسگر اولادی مسلمان: نیازی نیست

ایران از NPT خارج شود چرا که قصد درست کردن بمب اتم ندارد. سیاست روز ۳۰ تیر ۸۳

خرازی: دیروز سخن البرادعی را در مورد

نقض تعهدات ایران اشتباه دانست و تاکید کرد که تهران آنرا نخواهد پذیرفت البرادعی گفته بود: ایران ولیبی مقررات پادمان را نقض کرده‌اند و خارج شدن موضوع پرونده هسته‌ای ایران از دستور کار آژانس، موکول به حل برخی مسایل باقی مانده است.

۲۰ اسفند ماه ۱۳۸۲

علاءالدین بروجردی نماینده مجلس

هفتم: خروج از NPT قطعاً در دستور کار نیست و هیچ دلیلی وجود ندارد که ما به دنبال خروج از NPT باشیم. مردم سالاری ۲۶/۷/۱۳۸۲

شیرینعمدآوی: در تماسی که با برخی از

نمایندگان اصولگرایی مجلس هفتم داشتم، نظر مساعد آنان برای خودداری از تصویب پروتکل را به وضوح دیدم او تاکید کرد راه منطقی خروج از NPT است. شرق ۲۴ خرداد ۸۲

محمد رضا باهنر: همزمان با آغاز

فعالیت مجلس هفتم نیز تصمیماتی را در رابطه با فعالیت‌های هسته‌ای ایران خواهد گرفت و اگر روند به همین نحو ادامه داشته باشد مطمئناً به تیپ آژانس خواهیم زد و دعوایی بین ما و آژانس ایجاد خواهد

شد. توقعاتی که آژانس ایجاد خواهد شد. توقعاتی که آژانس از ما دارد در برخی موارد غیر عقلانی است و ما احساس می‌کنیم که در خرداد ماه یک کمی به تیپ هم می‌زنیم و امکان دارد از معاهده NPT خارج شویم. آفتاب بزد ۲۵/۲/۱۳۸۲

حداد عادل رئیس مجلس هفتم: چون

با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قصد ادامه همکاری داریم دلیلی نمی‌بینیم که مشکلی به وجود آید. آبرار ۳۰/۲/۸۳

حسین نجابت نماینده

مجلس هفتم: نماینده مجلس هفتم بسیارشان تازه به مجلس آمده‌اند. و در جریان رویکرد اساسی کل نظام نیستند. پس لازم است برخی که از ابعاد فنی آن بی‌خبرند در جریان ماجرا قرار گیرند.

باهنر: ما هرگز نمی‌توانیم چیزی

(پروتکل الحاقی) را امضا کنیم که با استقلال ملی مان در تضاد باشد.

حداد عادل: به کشورهای فرانسه،

انگلیس و آلمان می‌گوئیم که برای مجلس ایران تعیین تکلیف نکنند. مجلس ایران از بیگانه دستور نمی‌گیرد. به اروپائیان توصیه می‌کنیم در دام صهیونیست‌ها گرفتار نشوند. ۲۲/۲/۱۳۸۲

جوادی آملی (امام جمعه موقت قم):

شورای حکام تحت تاثیر سیاست‌های غلط آمریکا قرار دارد. متأسفانه سازمان ملل نیز در تصمیم‌گیری تحت فشار آمریکا قرار دارد. ۳۰ خرداد ۸۲ اطلاعات

آیت الله جنتی امام جمعه تهران: آنها

(اروپایی‌ها) قرار داد خودشان را زیر پا نهادند و ما دیگر نمی‌توانیم تعهدی به قرار داد داشته باشیم. جمهوری اسلامی ۱۳۸۲/۲/۶

حسین موسویان دبیر کمیته سیاست

خارجی شورای امنیت ملی: تهران پیش‌بینی می‌کند که پرونده هسته‌ایش در نشست بعدی شورای حکام که ماه سپتامبر دروین برگزار خواهد شد بسته شود و

روسیه نیز در این امر نقش کلیدی خواهد داشت. همشهری ۱۰/۲/۱۳۸۲

رمضان زاده: اگر آقای روحانی گفته

باشد که تعلیق غنی‌سازی حداقل یک روزه و حداکثر یکساله خواهد بود، با توجه به مسوولیتی که دارد و خودشان نیز اطلاع‌رسانی می‌کند. حتماً درست است. شرق ۲۴/۲/۱۳۸۲

با هنر: هرگز نمی‌توانیم پروتکل الحاقی را امضا کنیم که با استقلالمان در تضاد باشد

آنچه از قول مقامات ایرانی و جهانی

نقل شد قبل از تصویب قطعنامه شورای حکام آژانس در شهریور ماه در وین بود. در پی تصویب این قطعنامه، اظهار نظرهای دیگری را شاهد بودیم که به نقل برخی از آنها می‌پردازیم.

موسویان: به اروپا اعلام کرده‌ایم که

برای مذاکره در خصوص غنی‌سازی اورانیوم آماده همکاری بیشتر هستیم. ایران ۲۴ شهریور ۸۳

غیر متعهدها: با ارجاع پرونده ایران به

شورای امنیت سازمان ملل به شدت مخالفت کردند. ایران ۲۶ شهریور ۱۳۸۲

نماینده آمریکا در آژانس: دو گزینه

پیش روی ایران است. پایبندی به تعهدات یا ارجاع به شورای امنیت. ایران ۲۹ شهریور ۸۳

حسن روحانی: به NPT و پادمان و

پروتکل الحاقی پایبند بوده و خواهیم بود. ایران ۳۰ شهریور ۱۳۸۲

خاتمی: راه دستیابی به تکنولوژی صلح

آمیز هسته‌ای را ادامه می‌دهیم. ایران ۱ مهرماه ۱۳۸۲